۱۱۱۲۵۱

ای. ال. ریس

تاریخ فیلم تجربی

از آوانگارد رسمی تا شیوهٔ بریتانیایی معاصر

با مقدمه محمدرضا اصلانی

ترجمهٔ روناک رنجی

www.ketab.ir

نشر چیکا
انجمن سینمای جوانان ایران

نشر جیکا

تاریخ فیلم تجربی

از آوانگارد رسمی

تا شیوهٔ بریتانیایی معاصر

نویسنده ای. ال. ریس

مترجم روناک رنجی

طراحی جلد

چاپ و صحافی شادرنگ

تیراژ ۷۰۰ نسخه

چاپ اول ۱۴۰۰

۴۸۵۰۰۰۰

شابک: ۲-۴-۹۸۶۳۴-۶۲۲-۹۷۸

تمام حقوق محفوظ است. هیچ بخشی از این کتاب، بدون اجازه‌ی مکتوب انجمن سینمای جوانان ایران، قابل تکثیر یا تولید مجدد به هیچ شکلی، از جمله چاپ، فتوکپی، انتشار الکترونیکی، فیلم و صدا نیست. این اثر تحت پوشش قانون حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان ایران قرار دارد.

مرکز پخش: تهران، خیابان جمهوری، خیابان ۱۲ فروردین، کوچه تیموری، پلاک ۷

تلفن: ۶۶۹۵۵۷۰۰

www.ketab.ir

انجمن سینمای جوانان ایران

سرشناسه: ریس، ا. ال. Rees, A. L.

عنوان و نام پدیدآور: تاریخ فیلم تجربی از آوانگارد رسمی تا شیوه بریتانیایی معاصر / ای.ال.ریس؛ ترجمه روناک رنجی؛ [برای] انجمن سینمای جوان ایران.

مشخصات نشر: تهران: نشر جیکا، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری: ۲۹۸ص.: مصور.

فروست: مطالعات فیلم کوتاه.

شابک: ۲-۴-۹۸۶۳۴-۶۲۲-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

یادداشت: عنوان اصلی: A history of experimental film and video from the canonical avant-garde to contemporary British practice, 2nd ed. 2011

یادداشت: کتابنامه : ص. ۲۶۹ - ۲۷۴

یادداشت: نمایه.

موضوع: سینمای تجربی -- تاریخ و نقد

موضوع: Experimental films -- History and criticism

موضوع: سینمای تجربی -- انگلستان -- تاریخ و نقد

موضوع: Experimental films -- Great Britain -- History and criticism

شناسه افزوده: رنجی، روناک، ۱۳۶۱-، مترجم

شناسه افزوده: انجمن سینمای جوانان ایران

رده‌بندی کنگره: PN۱۹۹۵/۹

رده‌بندی دیویی: ۷۹۱/۴۳۶۱۱۰۹۴۱

شماره کتابشناسی ملی: ۸۴۷۰۸۱۴

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیپا

بوفه‌کتاب

www. boofeketab. com

بهشت جایی شبیه یک کتابخانه است!

www. boofeketab. com

Jicabooks@yahoo. com

@jica. publication

مقدمهٔ ترجمهٔ فارسی ۷
سپاسگزاری ۱۰
مقدمهٔ ویراست دوم ۱۱
پیش‌گفتار ۱۷

مقدمه ۲۱

جایگاه آوانگارد ۲۱
ماشین تصویر ۲۶
محور زمانی ۲۹
نقطهٔ دید ۲۹
مدرنیسم‌ها ۳۱

بخش اول: آوانگارد رسمی ۴۱

خاستگاه‌های تصویر متحرک (۱۷۸۰-۱۸۸۰) ۴۱
عکاسی ۴۴
هنر و آوانگارد: خلاصه ۲۰-۱۹۰۹ ..... ۴۷
کوبیست‌ها ۵۰
بدوی‌ها و پیشگامان (۱۹۱۵-۱۸۸۰) ۵۴
فوتوریست‌ها[۸۸] ۵۶
فیلم انتزاعی ۵۹
کمدی برلسک ۳ ..... ۶۱
سینمای هنری و مدار آن ۶۲
سینماشعرها و انتزاع تغزلی ۶۷
خاستگاه‌های فیلم انتزاعی ۷۰
فیلم مطلق ۷۲
کوبیسم و فیلم عامه‌پسند ۷۷
فیلم دادا و سوررئالیسم ۷۸
آوانگارد فرانسوی ۳۲-۱۹۲۴ ..... ۸۴
صدا و تصویر در آوانگارد پیشاجنگ ۸۸
گذار: دههٔ ۱۹۳۰ و مستند ۹۳
بررسی آوانگارد اول ۹۹
خاستگاه‌های آوانگارد پساجنگ ۱۰۳
زیرزمینی ۱۱۴
نو آوانگارد (نمونهٔ ۱) ؟ ۱۲۶
ساختاری ۱۲۹

بخش دوم: بریتانیا، ۹۸-۱۹۶۶ ..... ۱۳۵

ساختارگرایان انگلیسی ۱۳۵
بدوی‌ها و پساساختارگرایان ۱۴۵
جنبش ویدئو ۱۵۲
هنر و سیاست ۱۵۶
سینمای ژست‌های کوچک ۱۶۱
موج‌های شورشی ۱۶۵
زوج غریب سینمای هنری: درک جارمن و پیتر گریناوی ۱۶۹
تئوپلورالیسم ۱۷۶
بریتانیایی سیاه ۱۸۰
هنرهای الکترونیک ۱۸۲
وای بی‌ای ۴ ..... ۱۸۴
«اکنون کجا هستیم؟» (۱۹۹۹) ۱۸۸
کانون‌های مقاومت ۱۹۰

نتیجه‌گیری: در گالری و روی آنتن ۲۰۳

مهاجرت قاب از فیلم به ویدئو ۲۰۶
مکان‌شناسی‌ها ۲۰۹
خاستگاه‌های آوانگارد و شیوه کار کنونی ۲۱۴

یادداشت‌ها ۲۲۱
کتاب‌شناسی ۲۵۹
نمایه اسامی خاص ۲۶۵
نمایه آثار ۲۷۵

www.ketab.ir

مقدمهٔ ترجمهٔ فارسی

سینما اگر صنعت است ــ که هست ــ هنر نیز هست، و چنان است که دیگر هنرها را نیز در خود نمایندگی می‌کند. سینما در وجه صنعتی خود، نمایندهٔ مسلم مدرنیته است و از آنِ جهانِ صنعتی. و ضرورتی است از برای جوامع صنعتی. انسانِ امروز، که درگیر روابط پیچیده اجتماع خود است، و فشار تولید، کار، و سامان‌بخشی به مشکلات، او را نیازمند تجدیدقوا، و اوقات فراقتی ــ از خود فارغ شدن ــ پاسخ‌دهنده به فشردگی روانی ـ مادی زیست در درون نظام‌ها می‌کند. سینمای صنعتی عام و عامه‌پسند، می‌توان گفت مهمترین و ارزان‌ترین ابزار این تجدید قواست. فراغت روانی را یا الیناسیون را ــ از خود رهاشدن را ــ سینمای صنعتی است که فراهم می‌کند، در کارکرد صنعتی سینما، امر همذات‌پنداری، دسترسی به ایده‌آل و رویاپردازی و سرگرمی، برای تخلیهٔ فشردگی روان شخصی ـ اجتماعی تحقق می‌یابد. این کارکرد، کارکرد ذاتِ صنعتی سینماست. فراغتی از واقعیت وحشتناک جهان که تشفی و فراغت از رنج‌های رفته را فراهم می‌آورد.

این همه گفتیم تا بگوییم که اگر از هنر سینما ــ سینما به‌مثابهٔ هنر ــ و خاصه سینمای آوانگارد و تجربی سخن گفته می‌شود، به معنای نفی کیان صنعتی ـ تجاری سینما یا سینمای عامه‌پسند نیست. بل این دو وجه مکمل یکدیگرند. که هنر در ذات خود، دیدن از برای آگاهی و نوکردن جهان از برای فهمیدن است. که البته این امر عرق‌ریزی روح می‌خواهد. اما که حضور برانگیزانندهٔ هنر و نوآوری، نماد زنده‌بودن ملت‌هاست.

البته اگر گفته می‌شود سینمای هنری، اصطلاح کلی بر فیلم هنری و فیلم تجربی است. که این دو وجه، به تقریب درجاتی از یکدیگرند. سینمای هنری می‌توان گفت از ساختار عمومی سینما بدور نیست، اما به بهره‌گیری از همهٔ عناصر فرهنگی و اندیشگانی، ساختار زیبایی‌شناختی و درامای تصویر شده از هستی توجه دارد.

اما که سینمای تجربی، فراسوی زیبایی‌های استانده و مفاهیم طرح شدهٔ ساختار یا دستور زبان سینما، به کشف ظرفیت وجودی سینما می‌پردازد. که این کاری است لابراتواری و کاشفانه که فرای امر شناخته از سینما، ناشناخته‌های سینما و عناصر آن را تجربه می‌کند. کشف دوبارهٔ سینما. این رویکرد تجربی، نه ویرانی دستور زبان سینما که گسترش‌دهندهٔ زبان ـ بیان و نوکردن سینماست. نحوِ نهایی استتیک. که استتیک زیبایی استانده نیست، بل کشف ظرفیت جدیدی از شئیت جهان است که چهرهٔ عادت شدهٔ زیبایی را کنار می‌زند و مفهوم استتیک را خلق می‌کند. در حد تولید شگفتی، همچون نخستین تصویرها که لومیرها بوجود آوردند. و قطاری که از سرِ جماعت رد شد.

www.ketab.ir